

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 259/2013-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť A. T., S., zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., s. r. o., B., za ktorú koná advokát a konateľ Mgr. P. K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 146/2004 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 417/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. T. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2013 doručená sťažnosť A. T. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“)

v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 146/2004 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 417/2012.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení navrhovateľa spolu s ďalšími osobami účastníkom konania o náhradu škody vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 146/2004 (ďalej len „napadnuté konanie“). V konaní si uplatňovala spolu s ďalšími navrhovateľmi nárok proti Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „odporca“) a ďalším ústredným orgánom štátnej správy. Predmetom konania bola škoda, ktorá mala navrhovateľom vzniknúť z dôvodu investícií do nebankových subjektov. Úlohou odporcu bolo podľa navrhovateľov dozeráť a zabezpečiť, aby činnosť týchto subjektov spĺňala podmienky určené pre investičné spoločnosti. Pretože odporca si túto povinnosť dôsledne neplnil, vznikla navrhovateľom škoda, za ktorú bol podľa sťažovateľky zodpovedný. O návrhu rozhodol okresný súd v napadnutom konaní tak, že návrh zamietol a nepriznal navrhovateľom náhradu škody. Sťažovateľka v sťažnosti neuvádza dátum rozhodnutia okresného súdu a ani rozhodnutie okresného súdu inak konkrétne nedefinuje. Proti rozhodnutiu okresného súdu podali navrhovatelia vrátane sťažovateľky odvolanie, o ktorom rozhodoval krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 417/2012. Krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne. Sťažovateľka opätovne v sťažnosti rozhodnutie krajského súdu bližšie nešpecifikuje a ani neuvádza dátum rozhodnutia krajského súdu, k sťažnosti tiež nepripojila kópie napadnutého rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti nesúhlasí predovšetkým s tým, ako bola okresným súdom a krajským súdom posudzovaná činnosť nebankových subjektov ako aj typov zmlúv, ktoré so svojimi klientmi tieto subjekty uzatvárali. Takýto formalistický prístup súdov v danej problematike podľa sťažovateľky viedol k tomu, že súdy odmietli vykonať niektoré navrhované dôkazy. Tým sa sťažovateľke odňala možnosť konať pred súdom. Sťažovateľka považuje napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne.

3. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a zároveň zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu. Sťažovateľka tiež požaduje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

5. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

6. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

7. Ústavný súd v zmysle už uvedeného predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka so sťažnosťou, ktorá bola koncipovaná jej právnym zástupcom (advokát), nedoručila napadnuté rozhodnutie okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým sťažnosť smeruje a ktorých preskúmania sa sťažovateľka domáha. Tento nedostatok sťažovateľka neodstránila a napadnuté rozhodnutia nedoručila ani do času rozhodovania o jej sťažnosti.

8. V súvislosti s uvedeným nedostatkom (bod 7) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

9. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

10. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom (absencia napadnutých rozhodnutí), že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2013